

УДК 347.733

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.13>**I. В. Рошиян**аспірант кафедри цивільного, адміністративного та фінансового права
Класичного приватного університету

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ СПЕЦИФІКАЦІЇ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ТОВАРІВ, РОБІТ ТА ПОСЛУГ У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У статті висвітлено актуальність проблемних питань при формуванні технічної специфікації для придбання товарів, робіт та послуг за публічні кошти – розробки, затвердження, доведення до потенційного учасника, прийняття предмету закупівлі відповідно до затверджених вимог.

Наводяться критерії відмежування господарсько-правового та адміністративно-правового регулювання публічних закупівель, її місце у процедурі закупівлі. Належність технічної специфікації до сектору адміністративно-правового регулювання.

Встановлено, що науковому дослідженню були піддані питання запровадження методології оцінки ефективності кожного з етапів закупівлі, питання фальсифікації торгів, питання політичного аспекту у публічних закупівлях та протидії корупції, питання низької конкуренції при проведенні торгів, конфлікту інтересів, зменшення участі посередників у торгах, порівняння вітчизняного законодавства з законодавством інших країн, ефективність електронних закупівель. При цьому, питання технічної специфікації, її місце в системі адміністративного права, її мета та порядок складання не досліджувались.

Визначено, що у сфері публічних закупівель відбувається зміна вектору з законодавчого на менеджерський, з обмежень на досягнення мети – отримати продукт чи послугу найкращої вартості для виконання завдань замовника.

У статті вчинена спроба комплексного підходу до аналізу такої складової тендерної документації, як технічна специфікація. Визначені особливості регулювання цього питання на національному рівні та у відповідності до законодавства ЄС.

Визначено місце технічної специфікації як субінституту публічних закупівель адміністративного права. Її роль у відносинах між замовником та переможцем торгів.

Запропоновані етапи та технологія розроблення, складання та затвердження технічної специфікації. Визначені завдання, які стоять перед уповноваженою особою при реалізації кожного з них. Встановлені фактори, які впливають на якість складання технічної специфікації.

Ключові слова: публічна закупівля, технічна специфікація, тендерна документація, дискримінаційні умови, уповноважена особа з питань публічних закупівель, якість та кількість товару, робіт, послуг, державний стандарт, європейський стандарт.

Постановка проблеми. Не зважаючи на тотальну регламентацію процесу публічних закупівель, прозорість всіх його етапів, підвищену увагу громадськості до порядку витрачання публічних коштів, залишається питання, яке, окрім загальних умов, у повному обсязі формується замовником.

Саме від замовника залежить, які особливості предмету закупівлі будуть введені ним в ранг обов'язкових. При цьому, надмірною деталізацією предмета закупки можуть бути створені передумови для дискримінації потенційних учасників.

Технічна специфікація – це найважливіша частина тендерної документації. Саме вона визначає чи вдасться замовнику отримати потрібне у належній якості, формі та з необхідним функціоналом [1].

Технічні специфікації повинні бути розроблені таким чином, щоб уникнути упередженості, не бути на користь конкретним претендентам або певним товарам або послугам. Вони повинні бути попередньо описані, доречні і відповідні з точки зору предмету закупівель, об'єктивними і ґрунтованими на реальних потребах замовника [2].

Інформація, яку замовник вкладає в технічну специфікацію має створити у учасника повну уяву про предмет закупки, а також допомогти визначити свою цінову пропозицію (інформація про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі, у тому числі відповідну технічну специфікацію, у разі потреби – плани, креслення, малюнки чи опис предмета закупівлі). При цьому, Закон України «Про публічні закупівлі» не надає замовнику права конкретного визначення марки чи моделі товару.

Відповідно до пункту 3 частини 2 статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі», технічні, якісні характеристики предмета закупівлі та технічні специфікації до предмета закупівлі повинні визначатися замовником з урахуванням недискримінаційності наведених вимог та мають бути зазначені у тендерній документації [3].

Специфікація відіграє вирішальну роль при придбанні уніфікованих товарів, виступає незаперечним доказом у спорі між учасником та замовником, що саме мав намір придбати замовник і що поставив учасник.

Не відповідність тендерної пропозиції умовам технічної специфікації є підставою для відхилення тендерної пропозиції [4].

Чи є технічна специфікації на сьогоднішній день детально дослідженою науковцями? Яке її місце в інституті публічних закупівель адміністративного права? Де проходить межа між вимогами замовника, направленими на придбання якісного, такого що відповідає потребам замовника, предмету закупівлі, та вимогами, які ставлять суб'єктів господарювання у нерівні умови, створюють умови для зловживання? Який вплив на кількість поданих тендерних пропозицій здійснює наявність недоліків технічної специфікації, недостатність інформації про предмет закупки, його надмірна врегульованість?

Всі ці та інші питання, мають бути вирішені на етапі складання специфікації на предмет закупки.

Також не може залишатись осторонь питання стрімкого розвитку та постійного вдосконалення національного законодавства, що регламентує технічну сторону предмету закупівлі.

Крім цього, вбачається, що саме технічна складова має об'єднати у собі правові, економічні підходи до боротьби із корупцією у сфері закупівель. Тобто, здійснити комплексний вплив на її результати, чого по суті не спостерігається через їх окреме застосування.

Саме спроба систематизувати наукові розробки, що тим чи іншим чином торкались питання технічної специфікації, визначення

технології її створення, уникнення при цьому дискримінаційних умов, розробка пропозицій на цьому етапі процедури закупівлі, обумовлює проведення цього дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Послідовне наближення законодавства України у сфері державних закупівель до acquis ЄС у сфері державних закупівель, що супроводжуватиметься інституційною реформою та створенням ефективної системи державних закупівель є однією із цілей у сфері публічних закупівель утворення асоціації Україна – ЄС [5].

Пунктом 13 частини 1 статті 2 Директиви Європейського парламенту і Ради 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 року про публічні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС, технічна специфікація визначена як складова «закупівельної документації» – будь-якого документу виданого або згаданого замовником для опису чи визначення елементів закупівлі чи процедури [6].

О.Ю. Курепіна, проаналізувавши різні варіанти терміну «публічна закупівля» (нею згадуються визначення, запропоновані Ю.О. Голуб, Г.Л. Знаменським, О.О. Критенко, Ю.О. Оврамець, А.О. Олефир, Я.В. Петруненко, Ю. Фалко) виснує, що публічні закупівлі доцільно визначити через призму господарсько-правового механізму, який використовує держава для вирішення тих чи інших завдань у сфері закупівлі товарів, робіт, послуг [7].

При цьому, Н.Ю. Цибульник відмежовує публічні закупівлі за ознакою адміністративно-правової форми, яку можуть набути різні види суспільних відносин, і насамперед державно-управлінські відносини, які становлять вагомий частку в змісті предмета адміністративно-правового регулювання. Відмежування предмета правового регулювання однієї галузі від іншої вчиняється на основі виявлення якісної однорідності елементів правовідносин: учасників, об'єктів, змісту, юридичних фактів, інтересу їх учасників. Крім того, враховується метод правового впливу. Тим більше, що питання критеріїв, за якими певні суспільні відносини, а саме: відносини, пов'язані із закупівлею товарів, робіт і послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, охоплюються розумінням «публічні закупівлі», має важливе значення в межах забезпечення потреб держави та територіальної громади [8].

В.В. Повидиш посилаючись на специфічність відносин у сфері публічних закупівель, які характеризуються, з одного боку, спрямованістю на задоволення публічних інтересів,

а з іншого – наявністю низки приватно-правових механізмів, що застосовуються для їх регулювання, відмежовує адміністративно-правові відносини у сфері закупівель, від відносин у цій же сфері, що регулюються галузями приватного (господарського, цивільного) права. Доходить висновку, що відносини, пов'язані з укладенням договору про публічні закупівлі, їх зміною, розірванням і виконанням, не є предметом регулювання адміністративного права, а тому не є адміністративно-правовими відносинами. Решту правовідносин у сфері публічних закупівель слід віднести до сфери регулювання адміністративного права [9].

О.В. Артеменко, О.В. Гулак, В.В. Ладиченко розглянули відмежування питань адміністративно-правового та господарсько-правового регулювання публічних закупівель з точки зору судової практики та прийшли до висновку про поділ процедури закупівлі на два етапи – до та після укладання договору. До укладання договору між замовником та учасником не виникають господарсько-правові відносини. Замовник на цьому етапі реалізує владно-управлінські функції [10].

В.К. Малолітнева виокремлює субінститути публічних закупівель – органічне утворення відносно самостійного характеру, яке формується всередині інституту, які не можуть існувати без загальних положень інституту публічних закупівель (за особливостями предмета закупівлі, надпорогових-допорогових закупівель, за функціональним призначенням, для розвитку інновацій, закупівлі, які мають привабливий інтерес для міжнародної торгівлі, закупівлі в особливих умовах) [11].

Н.Ю. Цибульник підсумовує, що ефективна апроксимація законодавства у сфері публічних закупівель можлива, окрім іншого, лише за умови підготовки технічних специфікацій у сфері публічних закупівель.[12].

Дослідженням наукових публікацій вчених-економістів (Н.Г. Здирко, О.Є. Зіць, Н.Є. Калічева, Н.Є. Конащук, О.В. Мацапура, І.М. Парасій-Вергуненко, Г.С. Севостьянова, Т.В. Шелеметьєва), вчених-юристів (А.М. Довбенко, Ю.С. Доліновський, В.Б. Крикун, О.Ю. Курепіна, І.Г. Кучеренко, В.К. Малолітнева, А.О. Сошников, С.П. Ткачук, Н.Ю. Цибульник, А.М. Чередарчук, Л.М. Шевчук) і вчених-державних управлінців (Р.І. Міщенко, В.О. Псьота, О.П. Тараненко) з'ясовано, що питання технічної специфікації ними досліджувались лише в контексті тих наукових розробок, які ними проводились. При цьому більша увага приділялась порядку планування закупівлі, її проведення, оскарження.

А.М. Чередарчук зазначає, що замовники, встановлюючи заздалегідь неправомірні вимоги у документації конкурсних торгів, спонукають виникненню порушень під час проведення процедури закупівлі, адже документація конкурсних торгів – це основа і застава для якісного проведення процедури закупівлі. При цьому, замовники досить часто не продумують у документації необхідні вимоги, які забезпечать участь у торгах якісних учасників, або навпаки, встановлюють дискримінаційні вимоги чи просто надлишкові, що відштовхує потенційних учасників та звужує конкуренцію... [13].

А. Черней зазначає: «...досить часто в документації прописують загальні якісні показники. Багато товару може мати однакові показники, але мати невеликі розбіжності, які мають істотне значення для виробництва. Проводячи оцінку постачальника не завжди беруться до уваги такі моменти, що потім стає причиною постачання неякісного товару [14].

Як зауважує О. Зорін, існує суто практична тенденція, про глобальний розподіл специфікацій. Їх поділяють на два види – специфікація про відповідність та специфікація робочих характеристик. У першій з них покупець чітко вказує складові елементи товару чи послуги. Такий технічний опис може бути представлений схематично, у вигляді креслення, формули, рецепта з інгредієнтами або навіть мати у складі тестовий зразок тощо. При цьому постачальнику не обов'язково знати, які функції буде здійснювати придбаний товар. Головне, щоб, користуючись цим документом, він зміг надати товар, що повністю відповідатиме наданому покупцем технічному опису. Другий вид специфікації надає постачальнику інформацію щодо очікувань покупця від товару з точки зору функцій, які він має бути здатен виконувати, його продуктивності, результатів, яких від нього хочуть отримувати під час використання. Іншими словами, це певний набір еталонних характеристик, яким має відповідати товар/послуга, що мають бути закуплені. Важливо підкреслити, що в данному випадку постачальник має певну гнучкість стосовно пропонувананих ним позицій, які мають бути здатні задовольнити очікування покупця. [15].

З огляду на запропоновані результати наукових досліджень вбачається обґрунтованим розглянути технічні специфікації у сфері публічних закупівель, як окремий субінститут в інституті публічних закупівель адміністративного права. На підтвердження цього підтримуємо запропоновані В.К. Малолітневою критерії відмежування субінституту – як такий, що існує всередині

інституту публічних закупівель, тісно пов'язаний із процедурою організації та проведення торгів, має відносно самостійний характер, адже формується виключно за потребами замовника, носить обов'язковий характер для учасника.

Можемо констатувати, що фундаментального наукового дослідження аспекти створення, існування та використання технічної специфікації, як окремого субінституту публічних закупівель до цього часу не відбувалось.

Метою статті є дослідження технічної специфікації як субінституту публічної закупівлі, її значення в процедурі торгів, порядок її складання.

Результати дослідження. 12 та 13 червня 2017 року відбулась Міжнародна конференція з питань публічних закупівель «Public Procurement: Global Revolution VIII» у м. Ноттінгем (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії), на якій обговорювалась зміна фокусу системи публічних закупівель з обмежень на досягнення мети – отримати продукт чи послугу найкращої вартості для виконання місії установи та платників податків. Обмеженнями для урядових організацій є забезпечення доброчесності, справедливості та неупередженості по відношенню до учасників закупівель. Обмеженнями для учасників закупівель є чесність та уникнення шахрайства. Іншими словами, необхідно максимізувати досягнення цілей, поважаючи обмеження. Це означає, що фокус змінився з законодавчого на менеджерський. Таке розуміння є особливо актуальним для України, оскільки багато організацій, проводячи закупівлі, часто зосереджуються лише на чіткому виконанні законодавчих процедур і забуваються про необхідність забезпечувати ефективність закупівель, хоча в Україні поки більший акцент все-таки робиться на антикорупційному підході до публічних закупівель [16].

Прецедентним правом Європейського Союзу закріплено широке тлумачення зобов'язань, що включають випадки, коли дискримінація не є явною або умисною. Таким чином, будь-яке рішення або поведінка, що створює обмеження для певних суб'єктів господарювання, може бути оскаржене як таке, що створює бар'єри для торгівлі.

Таким чином технічна специфікація виступає тим регулятором, який дозволить замовнику досягти, з одного боку, своєї мети, з іншого – запобігти дискримінаційним та корупційним ризикам.

Відповідно до визначення, яке надається Законом України «Про публічні закупівлі», технічна специфікація до предмета закупівлі –

встановлена замовником сукупність технічних умов, що визначають характеристики товару (товарів), послуги (послуг) або необхідні для виконання робіт щодо об'єкта будівництва, що можуть включати показники впливу на довкілля й клімат, особливості проектування (у тому числі щодо придатності для осіб із обмеженими фізичними можливостями), відповідності, продуктивності, ресурсоефективності, безпечності, процедури забезпечення якості, вимоги щодо найменування продукції, під яким вона продається, термінологію, символи, методику випробувань і тестування, вимоги до пакування, маркування й етикетування, інструкції для користувачів, технологічні процеси й технології виробництва на будь-яких етапах життєвого циклу робіт, товару чи послуги [17].

Директива Європейського парламенту і Ради 2014/24 ЄС від 26 лютого 2014 року про публічні закупівлі та про скасування Директиви 2004/18/ЄС у статті 42 містить роз'яснення, що являє собою технічна специфікація у розумінні європейського законодавства [18].

Питання недосконалості законодавства у сфері публічних закупівель було внесено окремим пунктом до Плану невідкладних заходів щодо подолання кризових явищ в економіці та соціальній сфері, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2006 року № 478-р [19].

Вбачається, що технічна специфікація являє собою опис усіх необхідних характеристик товарів, робіт або послуг – технічних, функціональних, якісних. Може містити у собі опис конкретного технологічного процесу, технології виробництва, порядку постачання товарів та виконання робіт. Може бути у формі експлуатаційних або функціональних вимог.

З наведеного можна зробити висновок, що метою створення специфікації є уникнення спорів під час організації процедури закупки, прийому-передачі товару, роботи, послуги. Якісно складена технічна специфікація дозволяє однозначно встановити потребу замовника у предметі закупівлі, визначити критерії його функціональності та належності.

Вирішуючи питання щодо якості предмета закупівлі, слід зазначити, що найпершим спеціальним нормативно-правовим актом незалежної України, який регламентував порядок здійснення закупівель для державних потреб був Закон України «Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб», який було введено в дію постановою Верховної Ради України від 22 грудня 1995 року № 494/95-

ВР [20]. Закупівля сільськогосподарської продукції і продовольства для загальнодержавних потреб регулювалась Указом Президента України від 18.01.1996 № 62/96 «Про задоволення державних і регіональних потреб у сільськогосподарській продукції на 1996 рік» [21]. Вказані документи не містили у собі будь-яких норм, стосовно визначення якісних критеріїв придбання товарів.

При цьому, для того, щоб заповнити цю прогалину, замовники використовували у своїй діяльності Інструкцію про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного вжитку за якістю, затверджену постановою Держарбітражу СРСР від 25.04.1966 № П-7 [22], яка продовжує застосовуватись на території України на підставі постанови Верховної Ради України від 12 вересня 1991 року № 1545-XII «Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР» [23]. Міністерство економіки України своїм листом від 11 жовтня 2005 року № 81-16/71 повідомило, що якщо в укладеному договорі учасники процедури закупівлі не узгодять порядок приймання продукції за якістю, то для цієї процедури підлягає застосуванню саме ця Інструкція [24].

Авраам А. Менса визначає, що підготовка якісної специфікації можливо є самою складною функцією у процесі закупівель. Специфікація не повинна обмежувати проведення торгів, а заохочувати відкриту конкуренцію. При цьому, не існує визначеного правила щодо викладення специфікацій. Разом із цим, повинні бути відображені описова частина, виробнича частина, посилання на стандартні вимоги та побажання замовника. Специфікація закладає основу для отримання товару або послуги, які задовольнять конкретну вимогу за адекватну ціну [25].

Підходячи до складання технічної специфікації замовнику варто детально вивчити Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII, у якому визначено правові та організаційні засади із розробки, прийняття та використання технічних регламентів і передбачених у них процедур оцінки відповідності та добровільної оцінки відповідності [26].

Н. Абаїмова пропонує, що для складання технічної характеристики предмета закупівлі потрібно визначити потребу замовника, проаналізувати існуючий ринок, звернутись до відповідних стандартів, визначити спосіб підтвердження товару вимогам специфікації [27].

З огляду на запропонований алгоритм вбачається, що мета підготовчого етапу при складанні специфікації полягає в отриманні як можна більшої інформації про предмет закупки. Для цього можуть бути використана інформація від користувача/споживача таким предметом, стануть у нагоді його досвід у користуванні та знання щодо функціональних особливостей. Окрім цієї інформації варто звернутись до всевітньої мережі Інтернет, потенційних постачальників таких товарів. Дослідити наявні державні та європейські стандарти, існуючі технічні умови. Також не потрібно нехтувати інформацією, яку можуть надати представники інших замовників, які купували аналогічний товар. Обов'язковим вбачається проведення моніторингу існуючого ринку товарів, робіт та послуг за майбутнім предметом закупки.

З урахуванням різноплановості завдань, які мають вирішуватись замовником на етапі розроблення технічної специфікації, вбачається обґрунтованим залучення до цієї роботи не лише уповноваженої особи з питань публічних закупівель, а й спеціалістів інших напрямків діяльності замовника, зокрема тих підрозділів, які у наступному планують використовувати результати такої закупівлі.

Причинами складання неякісних технічних специфікацій виступають нехтування замовниками вимог чинного законодавства та вимог документів технічного характеру, існуючих стандартів при встановленні вимог до предмету закупівлі. До об'єктивних факторів таких дій замовника можна віднести відсутність вільного доступу до єдиної бази державних стандартів, технічних умов на об'єкти, що можуть стати предметом закупки. Також, потрібно враховувати, що уповноважена особа з питань публічних закупівель має бути обізнана у необмеженому ринку пропонуванних послуг, робіт та товарів. Для чого повинна мати час на дослідження предмету закупки, відповідне матеріально-технічне забезпечення, що фактично відсутнє у вітчизняних замовників. До суб'єктивних факторів, як похідних від об'єктивних, можна послатись на відсутність узгодженості між різними підрозділами замовника, ігнорування запитів уповноваженої особи, спроба провести торги «під копірку», коли хтось, десь проводив подібне.

Після опрацювання отриманої інформації можна переходити до практичного етапу складання технічної специфікації.

Авраам А. Менса запропонував чотири мовних аспекти, яким має відповідати якісна спе-

цифікація. Мова специфікації повинна бути точною, не допускаються розпливчасті та неоднозначні формулювання, для чого представнику замовника потрібно підбирати правильну термінологію, викладення повинно бути коректним, не допускається ігнорування важливої та необхідної інформації. Потрібно виключати із специфікації зайві слова, не порушуючи при цьому ясності, правильності, повноти та граматичному опису товару [28].

Висновки. Наведеними результатами дослідження підтверджено, що питання технічної специфікації предмету закупки має чітку регламентацію, як на рівні національного законодавства, так і на рівні законодавства Європейського Союзу. При цьому технічні вимоги до предмету закупівлі регламентуються великою кількістю національних та міжнародних стандартів. І якщо для використання національних стандартів в Україні законодавчих перепон немає, то підтвердження експлуатаційних властивостей предмету закупки можливе шляхом легалізації в Україні відповідних стандартів.

На теперішній час відсутні наукові розробки, які б досліджували умови, механізм, порядок, етапи складання технічної специфікації. Хоча при цьому темою окремого наукового дослідження можуть стати технічні специфікації на окремі групи товарів, проектно-вишукувальні рішення на спорудження нових об'єктів, придбання індивідуально-визначеного обладнання, яке не перебуває у широкому вжитку, визначення економічної доцільності рішень замовника та інші.

Віднесення технічної специфікації до предмету адміністративно-правового регулювання підтверджується її місцем у публічних закупівлях.

Відсутність комплексного підходу до визначення технічної специфікації закупки, встановлення до нього справедливих вимог із чітким нормативно-технічним обґрунтуванням, завжди буде нішою для корупційних ризиків та відповідних зловживань.

У свою чергу, якісна технічна специфікація дозволить замовнику досягти тієї мети, яка постає перед ним.

Список використаної літератури:

1. Група експертів «Експертус Держзакупівлі»/ URL: <https://dzplatforma.com.ua/article/890> (дата звернення 08.10.2023)
2. Конспект лекцій «Прометеус»/ URL: <https://www.google.com/url?courses.prometheus.org.ua> (дата звернення 26.02.2023);
3. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (дата звернення 26.02.2023)
4. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (дата звернення 26.02.2023)
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n1136, ст. 148 (дата звернення 20.10.2023)
6. Директива Європейського парламенту і Ради 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 року про публічні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_052-14#n23 (дата звернення 20.10.2023)
7. Курепіна О. «Поняття та особливості правового регулювання публічних закупівель вугілля». URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/4/16.pdf> (дата звернення 21.10.2023)
8. Цибульник Н.Ю. «Адміністративно-правові критерії визначення публічних закупівель». URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/306-F-858-1-10-20190912.pdf> (дата звернення 21.10.2023)
9. Повидиш В.В. «Адміністративно-правові відносини у сфері електронних публічних закупівель». URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2018/6/tom_2/19.pdf (дата звернення 21.10.2023)
10. Ладиченко В.В., Гулак О.В., Артеменко О.В. «Підстави віднесення справ про публічні закупівлі до адміністративної юрисдикції суду», журнал «Актуальні проблеми політики». 2022. Вип. 70. С. 33–42. URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/70_2022/6.pdf (дата звернення 22.10.2023)
11. Малолітнєва В.К. Господарсько-правовий інститут публічних закупівель : монографія. Київ : ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К.Макутова Національної академії наук України», 2020. 412 с. С. 37–47. URL: <https://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2021/05/92.15pdf-secured.pdf> (дата звернення 21.10.2023)
12. Цибульник Н.Ю. «Адміністративно-правові критерії визначення публічних закупівель». URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/306-F-858-1-10-20190912.pdf> (дата звернення 21.10.2023)
13. Чередарчук А.М. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук : 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, «Кримінально-правове забезпечення охорони публічних закупівель / Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Фран-

- ківськ, 2021; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Дніпро, 2021. С. 33. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdb> (дата звернення 26.02.2023).
14. Черней А.В. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук : 12.00.07 – адміністративне право та адміністративний процес; фінансове право; інформаційне право. «Адміністративна відповідальність під час здійснення державних закупівель». Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2015, стор. 41. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdb/>, дата звернення 15.10.2023;
 15. Зорин О. «Глобально специфікації можна розділити на два види: специфікація про відповідність та специфікація робочих характеристик». URL: <https://k-house.in.ua/cpeczyfikacziyi-v-zakupivlyah-navishho-vony> (дата звернення 26.02.2023)
 16. «Актуальні проблеми сфери публічних закупівель у світі, озвучені на Міжнародній конференції “Public Procurement: Global Revolution VIII” у м. Ноттінгем (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії). URL: [https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/\(documents\)](https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/(documents)) (дата звернення 21.10.2023)
 17. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (дата звернення 25.09.2023)
 18. Директива Європейського парламенту і Ради 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 року про публічні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_052-14#n23 (дата звернення 21.10.2023)
 19. Плану невідкладних заходів щодо подолання кризових явищ в економіці та соціальній сфері. : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2006 року № 478-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/478-2006> (дата звернення 30.06.2023)
 20. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб. : Закон України від 22 грудня 1995 року № 494/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493/95> (дата звернення 30.06.2023)
 21. Про задоволення державних і регіональних потреб у сільськогосподарській продукції на 1996 рік. : Указ Президента України від 18.01.1996 № 62/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/96#Text> (дата звернення 30.06.2023)
 22. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного вжитку за якістю.: Постанова Держарбітражу СРСР від 25.04.1966 № П-7. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/140340_529098, дата звернення 30.06.2023
 23. Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР: Постанова Верховної Ради України від 12 вересня 1991 року № 1545-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1545-12#Text> (дата звернення 30.06.2023)
 24. Лист Міністерства економіки України своїм від 11 жовтня 2005 року № 81-16/71. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v81-1665-05#Text> (дата звернення 30.06.2023)
 25. Авраам Аблор Менса. Розробка технічного завдання на закупку. Бюлетень РПА Управління державних закупок : Електронний бюлетень, січень-лютий 2013 р., том 4, випуск 1. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/developing-technical-specifications-procurement-mcips-mbamfm-bba> (дата звернення 07.10.2023)
 26. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (дата звернення 22.10.2023)
 27. Абаїмова Н «Як описати технічні характеристики предмета закупівлі: гайд для закупівельника», щомісячний спеціалізований журнал «Держзакупівлі» № 11 листопад 2021 року. URL: <https://edz.m CFR.ua/932462> (дата звернення 26.02.2023)
 28. Авраам Аблор Менса. Розробка технічного завдання на закупку. Бюлетень РПА Управління державних закупок: Електронний бюлетень, січень-лютий 2013 р., том 4, випуск 1. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/developing-technical-specifications-procurement-mcips-mbamfm-bba> (дата звернення 07.10.2023)

Roshiyan I. V. The issue of forming the specification for the purchase of goods, works and services in public procurement: legal aspect

The article highlights the relevance of problematic issues in the formation of technical specifications for the purchase of goods, works and services with public funds— development, approval, delivery to a potential participant, acceptance of the subject of procurement in accordance with the approved requirements.

The criteria for distinguishing economic-legal and administrative-legal regulation of public procurement, its place in the procurement procedure, are given. The technical specification belongs to the sector of administrative and legal regulation.

It was established that the issues of implementing the methodology for evaluating the effectiveness of each of the procurement stages, the issue of falsification of bids, the issue of the political aspect

in public procurement and combating corruption, the issue of low competition in bidding, conflict of interests, the reduction of the participation of intermediaries in bidding, the comparison of domestic legislation were subjected to scientific research. with the legislation of other countries, the effectiveness of electronic procurement. At the same time, the issue of the technical specification, its place in the system of administrative law, its purpose and the order of drafting were not investigated.

It was determined that in the field of public procurement there is a change in the vector from legislative to managerial, from restrictions on achieving the goal – to obtain a product or service of the best value for the fulfillment of the customer's tasks.

The article attempts a comprehensive approach to the analysis of such a component of the tender documentation as the technical specification. Specific features of the regulation of this issue at the national level and in accordance with EU legislation are defined.

The place of the technical specification as a sub-institute of public procurement of administrative law has been determined. Its role in the relationship between the customer and the winning bidder.

Proposed stages and technology of development, compilation and approval of the technical specification. The tasks facing the authorized person during the implementation of each of them are defined. Factors affecting the quality of technical specification drafting are established.

Key words: *public procurement, technical specification, tender documentation, discriminatory conditions, authorized person for public procurement, quality and quantity of goods, works, services, state standard, European standard.*